

VYSOKÁ PREDSTAVITEĽKA
ÚNIE PRE
ZAHRANIČNÉ VECI
A BEZPEČNOSTNÚ POLITIKU

V Bruseli 4. 5. 2017
JOIN(2017) 17 final

SPOLOČNÉ OZNÁMENIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

o novom impulze pre partnerstvo medzi EÚ a Afrikou

{SWD(2017) 150 final}
{SWD(2017) 151 final}

Obsah

1. ÚVOD	3
2. MENIACE SA PROSTREDIE V AFRIKE	4
3. STRATEGICKÉ CIELE EÚ	5
4. SILNEJŠIE POLITICKÉ VZŤAHY	6
5. PREMENA STRATEGICKÝCH CIEĽOV NA OPATRENIA	6
5.1. Odolnejšie štáty a spoločnosti	7
A. Zabraňovanie konfliktom, riešenie kríz a budovanie mieru	7
B. Posilnenie systémov správy	9
C. Riadenie migrácie a mobility	12
5.2. Väčší počet lepších pracovných miest, najmä pre mladých ľudí	15
A. Prilákanie zodpovedných a udržateľných investícií	15
B. Energia pre Afriku	18
C. Transformácia afrického poľnohospodárstva a poľnohospodárskych podnikov a afrického modrého hospodárstva vrátane rybárstva	20
D. Podpora vedomostí a zručností	22

1. ÚVOD

Rok 2017 je pre partnerstvo medzi Európou a Afrikou rozhodujúcim rokom. Afrika zažíva v rýchlom meniacom globálnom prostredí významné hospodárske, politické a spoločenské zmeny a jej význam pre vnútorné a vonkajšie rozmery európskej bezpečnosti a prosperity sa stáva stále zreteľnejší. Európa a Afrika môžu získať mnoho výhod prostredníctvom posilnenia politických a hospodárskych väzieb, ale ak nezačnú konať, môžu o tieto výhody ľahko prísť.

Piaty samit EÚ a Afriky, ktorý sa má uskutočniť v novembri 2017, ponúka kľúčovú príležitosť pre afrických a európskych lídrov, aby mohli reagovať na tento rozvíjajúci sa kontext, ako aj prepracovať a prehĺbiť partnerstvo EÚ a Afriky.

V tomto oznámení sa navrhuje aktualizovaný rámec pre jednotnú akciu, ktorý môžu EÚ a jej členské štáty predložiť na samite a ktorý by sa mal zohľadniť v pláne na obdobie rokov 2018 – 2020. Predpokladá sa v ňom silnejšie, hlbšie strategické partnerstvo väčšími zamerané na činnosť v záujme vyššej prosperity a stability na oboch kontinentoch. Stanovujú sa v ňom politické priority a počiatočný súbor konkrétnych iniciatív na obdobie rokov 2018 – 2020 a neskôr, ktoré sa majú koordinovať a posilňovať v spolupráci s členskými štátmi EÚ a ďalej rozvíjať spoločne s africkými partnermi, v reakcii na program *Agenda 2063*¹, ktorý Afrika sama vypracovala a na základe *Globálnej stratégie pre zahraničnú a bezpečnostnú politiku Európskej únie*². Osobitná pozornosť sa v ňom venuje ambíciám a potrebám mladých ľudí, ktorých zapojenie do celkového procesu sa bude dôrazne podporovať.

Prispieva k prebiehajúcim úvahám, ktoré sa začali spoločným oznámením *Obnovené partnerstvo s africkými, karibskými a tichomorskými krajinami*³, na základe ktorého sa v roku 2018 začnú rokovania so zreteľom na obnovenie dlhotrvajúceho partnerstva EÚ s africkými, karibskými a tichomorskými krajinami, najmä s dôrazom na africký pilier.

Riadi sa medzinárodnými rámcami, ako je napríklad program OSN trvalo udržateľného rozvoja do roku 2030⁴, jeho akčný program z Addis Abeby (AAAA) o financovaní rozvoja⁵ a Parížska dohoda o zmene klímy⁶. Je v súlade s ďalšími príslušnými politikami EÚ⁷.

---

¹ Africká únia (AÚ), program [Agenda 2063](#), 2015.

² [Globálna stratégia pre zahraničnú a bezpečnostnú politiku Európskej únie](#), 2016 – ďalej len „globálna stratégia EÚ“.

³ [Spoločné oznámenie Obnovené partnerstvo s africkými, karibskými a tichomorskými krajinami, JOIN\(2016\) 52 final](#).

⁴ OSN, [Program trvalo udržateľného rozvoja do roku 2030](#), 2015.

⁵ OSN, [Akčný program z Addis Abeby](#), 2015.

⁶ OSN, [Parížska dohoda](#), 2015.

⁷ Zahŕňajú predovšetkým navrhovaný nový Európsky konsenzus o rozvoji, európsku susedskú politiku, európsku migračnú agendu a akčný plán z Valletty, akčný plán EÚ pre ľudské práva a demokraciu, existujúce právne záväzné dohody o pridružení, ktoré sa uzavreli s rôznymi krajinami severnej Afriky (s výnimkou Líbye) a krajinami AKT.

2. MENIACE SA PROSTREDIE V AFRIKE

Afrika v celej svojej rozmanitosti pôsobí na medzinárodnej scéne s väčšou istotou, dynamikou a optimizmom než kedykoľvek predtým.

Za posledné dve desaťročia Afrika preukázala pôsobivý hospodársky pokrok. V mnohých krajinách prebiehajú pozitívne zmeny. Čoraz väčší počet afrických vlád a regionálnych organizácií preberá poprednú úlohu pri riešení problémov v oblasti bezpečnosti, politických výziev a problémov so znižovaním chudoby v rámci svojho územia a mimo neho, a takisto zohráva čoraz aktívnejšiu úlohu pri podpore dobrej správy vecí verejných a právneho štátu. V mnohých krajinách sa týmto spôsobom posilnila odolnosť štátu a spoločnosti, zvýšila sa politická účasť občanov a dosiahol sa pokrok v oblasti štrukturálnej transformácie.

Tieto povzbudivé trendy sú však často nestabilné a nedostatočne inkluzívne či udržateľné na to, aby ponúkli lepšie vyhliadky pre väčšinu obyvateľstva, najmä pre čoraz väčší počet mladých ľudí v Afrike. Otváranie politického priestoru v niektorých krajinách je v kontraste s regresívnym vývojom v iných krajinách. Viacerým krajinám sa nepodarilo vykonať reformy a prekonať konflikty v potrebnom rozsahu alebo tempe, a preto znášajú dôsledky nestability. Mnohé krajiny stále čelia prísnyim obmedzeniam, pokiaľ ide o ich trvalo udržateľný hospodársky rozvoj, a do veľkej miery závisia od využívania prírodných zdrojov. Celkový hospodársky rast na africkom kontinente sa v súčasnosti naozaj spomaľuje. Regionálnu stabilitu a udržateľný rozvoj ohrozujú faktory presahujúce miestnu úroveň, nadnárodné výzvy v oblasti bezpečnosti, najmä organizovaná trestná činnosť vrátane obchodovania s ľuďmi, a terorizmus. Pokrok ohrozuje aj znehodnocovanie životného prostredia na súši a na mori, dôsledky zmeny klímy a ohniská infekčných chorôb, ako je ebola. Vypuknutie hladomoru v Južnom Sudáne, Nigérii a Somálsku poukazuje na vplyv a vzájomné prepojenie neistoty, zmeny klímy a nedostatku vody a potravín. Tieto problémy viedli v Afrike k bezprecedentným úrovňam núteného vysídľovania obyvateľstva. Takisto podnietili zvýšenú neregulárnu migráciu, predovšetkým v rámci Afriky, ale aj smerom do Európy, čím sa zas zvýšil tlak na politické vedenie a systémy správy vecí verejných vo všetkých postihnutých krajinách.

V 21. storočí bude demografická dynamika jednou z najvýznamnejších štrukturálnych zmien vo svete. Do roku 2050 bude mať Afrika 2,4 miliardy obyvateľov a budú to prevažne mladí ľudia⁸. Spôsob, akým sa tieto zmeny budú riadiť politicky a hospodársky, bude určovať budúcnosť kontinentu a mimo neho.

Na jednej strane je podľa demografických prognóz pre Afriku nepochybné, že je naliehavo nutné vytvoriť milióny nových pracovných miest. Podľa prognóz⁹ je potrebné v subsaharskej Afrike vytvoriť každý rok 18 miliónov nových pracovných miest až do roku 2035, aby sa mohli zamestnať noví účastníci trhu práce, v porovnaní s 3 miliónmi oficiálnych pracovných miest vytváraných v súčasnosti. Okrem toho, vzhľadom na malý

---

⁸ OSN, [Perspektívy svetovej populácie](#), 2015. Výhľad pre EÚ naopak predpokladá, že do roku 2050 počet jej obyvateľov klesne na 500 miliónov, pričom rastúci podiel budú predstavovať staršie osoby.

⁹ MMF, [Regionálny hospodársky výhľad](#), 2015.

rozmer oficiálneho sektora a neexistenciu systémov sociálnej ochrany vo väčšine krajín bude väčšina mladých ľudí naďalej využívať neformálne hospodárstvo vrátane samozásobiteľského poľnohospodárstva, ako ku spôsobu prežitia.

Na druhej strane môže takýto rast populácie ponúknuť významné hospodárske príležitosti. Predpokladá sa, že celková súkromná spotreba, ktorá rastie vďaka rozkvitajúcej strednej vrstve¹⁰, dosiahne v roku 2025 ročne 2 bilióny EUR¹¹, a od spoločností v Afrike sa očakáva, že ponúknu ešte väčší trh, pričom do roku 2025 sa odhaduje nárast úrovni výdavkov na 3,3 bilióna EUR.

3. STRATEGICKÉ CIELE EÚ

V tomto meniacom sa a globálnom kontexte je jednoznačne v strategickom záujme EÚ prehĺbiť a prispôbiť svoje dlhodobé partnerstvo s Afrikou.

EÚ a Afrika za posledných desať rokov už vybudovali silnejšie a politickejšie partnerstvo na základe spoločných hodnôt a záujmov, ktoré sú zakotvené v spoločnej stratégii EÚ a Afriky¹² (JAES). EÚ je v súčasnosti celkovo hlavným zahraničným investorom Afriky¹³, jej hlavným obchodným partnerom¹⁴, kľúčovým poskytovateľom bezpečnosti¹⁵, jej hlavným zdrojom remitencií¹⁶ a jej prvým partnerom v oblasti rozvoja a humanitárnej pomoci¹⁷. Vzájomne prepojená sieť ľudských kontaktov a výmen posilňuje väzby medzi ľuďmi z oboch kontinentov.

EÚ by mala v nadväznosti na stratégiu JAES sledovať tri vzájomne prepojené strategické ciele:

- intenzívnejšia vzájomná angažovanosť a užšia spolupráca v medzinárodnej oblasti na základe spoločných hodnôt a záujmov vrátane dvojstranných vzťahov,
- bezpečnosť na pevnine aj na mori a boj proti nadnárodným hrozbám ako investícia do bezpečnosti na oboch kontinentoch,

---

¹⁰ AfDB, [Sledovanie pokroku v Afrike v číslach](#), 2014.

¹¹ McKinsey Global Institute, [Lions on the move II \(Levy v pohybe II\)](#), 2016.

¹² [Spoločná stratégia EÚ a Afriky](#), 2007.

¹³ V roku 2015 získala Afrika z EÚ 32 miliárd EUR vo forme priamych zahraničných investícií (PZI) (33 % celkových tokov PZI do Afriky). V roku 2016 predstavoval podiel EÚ 33,5 % afrického dovozu a 41 % afrického vývozu. Aj Európska investičná banka (EIB) poskytuje Afrike ročne financovanie vo výške viac než 2 miliardy EUR.

¹⁴ EÚ ponúka najmenej rozvinutým krajinám voľný prístup na svoj trh pre všetky produkty prostredníctvom dohôd o hospodárskom partnerstve a iniciatívy Všetko okrem zbraní, ako aj pre mnohé produkty v rámci dohôd o voľnom obchode s Alžírskom, Egyptom, Marokom a Tuniskom, a prostredníctvom všeobecného systému preferencií Únie.

¹⁵ Len prostredníctvom mierového nástroja pre Afriku pridela EÚ od roku 2004 finančné prostriedky vo výške 2 miliardy EUR. EÚ doteraz navyše vyslala do Afriky sedem misií v rámci SBOP, civilných aj vojenských, vrátane operácie Atalanta.

¹⁶ Remitencie z EÚ do Afriky v roku 2015 vo výške 21 miliárd EUR (36 % svetového toku do Afriky).

¹⁷ Kolektívna oficiálna rozvojová pomoc (EÚ a jej členské štáty) pre Afriku v roku 2015 vo výške 21 miliárd EUR (50 % celkovej oficiálnej rozvojovej pomoci pre Afriku).

- trvalo udržateľný a inkluzívny hospodársky rast v Afrike s cieľom vytvoriť pracovné miesta, ktoré kontinent potrebuje, a využiť príležitosti, ktoré sa tým ponúkajú pre Európu.

4. SILNEJŠIE POLITICKÉ VZŤAHY

Vypracovanie ambiciózneho spoločného programu si vyžaduje predovšetkým investície na politickej úrovni s cieľom povýšiť politické vzťahy s Afrikou na vyšší strategický stupeň. To sa môže dosiahnuť:

- **prehĺbením koalícií v oblasti globálnej správy**, a to snahou o zintenzívnenie dialógu a účinnou spolupracou v rámci medzinárodných fór. Africká únia (AÚ) a africká skupina v OSN sú strategickými partnermi a kľúčovými spojencami, pokiaľ ide o posilnenie úlohy OSN a globálneho poriadku založeného na pravidlách, ktorý je nevyhnutný pre budúci mier a prosperitu. Všetci partneri majú svoju úlohu pri zlepšovaní účinnosti, zodpovednosti a reprezentatívnosti celého systému OSN vrátane Bezpečnostnej rady. Cieľom takejto spolupráce by mala byť reforma a posilnenie mnohostranných inštitúcií, ako aj vypracovanie noriem dohôd a opatrení v reakcii na globálne výzvy, akými sú zmena klímy, epidémie, tlak na prírodné zdroje, ale aj migrácia, mobilita a humanitárne krízy. Musí tiež slúžiť na presadzovanie a podporu právneho štátu a spravodlivosti na medzinárodnej úrovni vrátane zabezpečenia spravodlivosti a zodpovednosti za najzávažnejšie trestné činy, a to v súlade so zásadami stanovenými v Rímskom štatúte Medzinárodného trestného súdu,
- **posilnením spolupráce v oblasti spoločných záujmov a na základe častej politickej interakcie**, pri plnom využití potenciálu stratégie JAES a ďalších existujúcich rámcov spolupráce a dohôd na najvhodnejšej úrovni (viacstranná, kontinentálna, regionálna, vnútroštátna, miestna) v súlade so zásadami subsidiarity. EÚ a africkí partneri by mali predovšetkým znovu oživiť politický dialóg na ministerskej úrovni, a to nielen v súvislosti s otázkami zahraničnej politiky, ale aj v súvislosti s politickými iniciatívami a partnerstvami v rámci sektora,
- **vytvorením partnerstva zameraného na občanov** upevnením kontaktov a výmen medzi občanmi a medzi podnikmi, a najmä posilnením spolupráce s miestnymi orgánmi, súkromným sektorom a občianskou spoločnosťou. Toto opatrenie sa ukázalo ako náročné a vyžaduje obnovenie spoločného úsilia. V rámci prípravy na samit a po jeho uskutočnení sa bude podporovať nadviazanie dialógu so všetkými týmito subjektmi.

5. PREMENA STRATEGICKÝCH CIEĽOV NA OPATRENIA

Rámec vonkajšej politiky EÚ a program *Agenda 2063*, ktorý Afrika sama vypracovala, poskytujú správne usmernenia na premenu týchto cieľov na transformatívny program, ktorý je postavený na dvoch hlavných pilieroch:

- vybudovanie odolnejších štátov a spoločností,

- vytvorenie väčšieho počtu a kvalitnejších pracovných miest, najmä pre mladých ľudí.

5.1. Odolnejšie štáty a spoločnosti

Afrika predkladá v programe *Agenda 2063* víziu mierovej, bezpečnej a prosperujúcej Afriky s dobrou správou vecí verejných, demokraciou, rešpektovaním ľudských práv, spravodlivosťou a právnym štátom, v ktorej sú hnacou silou rozvoja ľudia, ktorá aktivizuje potenciál svojich mladých ľudí – najmä mladých žien – a v ktorej nikto nezostane nepovšimnutý.

Tieto ambície sú v úplnom súlade s hodnotami a cieľmi EÚ, najmä preto, že nestabilita v tesnej blízkosti hraníc Únie ohrozuje všetky jej kľúčové záujmy.

A. Zabraňovanie konfliktom, riešenie kríz a budovanie mieru

Ešte nikdy predtým neboli bezpečnostné záujmy EÚ tak úzko prepojené s Afrikou. Priame spojenie medzi Líbyou a regiónom Sahel, medzi Africkým rohom a Perzským zálivom si vyžaduje strategickjší prístup nad rámec stanovených formátov. Ohrozenie námornej bezpečnosti v Červenom mori, Indickom oceáne a Guinejskom zálive priamo ovplyvňuje európske hospodárstvo.

Terorizmus, násilný extrémizmus a nadnárodný organizovaný zločin, ako je obchodovanie s ľuďmi, ako aj tradičnejšie hrozby pre mier a stabilitu (vnútroštátne konflikty, miestne konflikty týkajúce sa zdrojov, násilnosti pri voľbách, ozbrojené lúpeže, pirátstvo atď.) – to všetko sú symptómy hlbšej štrukturálnej nestability a krehkosti.

Africká vízia

Cieľom afrického programu *Agenda 2063* je premena Afriky na mierový a bezpečný kontinent. Prijatím africkej mierovej a bezpečnostnej štruktúry sa Afrika snaží posilniť mechanizmy na zabezpečenie mieru a zmierenia na všetkých úrovniach, riešiť vznikajúce hrozby pre mier a bezpečnosť v Afrike a zaviesť stratégie na financovanie bezpečnostných potrieb tohto kontinentu. Správa Paula Kagameho „*Hlavný dôvod na posilnenie našej Únie*“ a správa Donala Kaberuku „*Zabezpečenie predvídateľného a udržateľného financovania na dosiahnutie mieru v Afrike*¹⁸“ sú dôležitými krokmi na ďalšie posilnenie tohto procesu.

Opatrenia EÚ

Afrika je aj naďalej jedným z ťažísk opatrení EÚ v oblasti bezpečnosti. Z celkového počtu 33 dokončených alebo prebiehajúcich civilných a vojenských operácií pod vedením EÚ sa 19 vykonalo v Afrike, pričom päť zo šiestich súčasných vojenských operácií pod vedením EÚ sa vykonáva v Afrike. Len prostredníctvom mierového nástroja pre Afriku (APF) pridělila EÚ od roku 2004 značné finančné prostriedky vo výške presahujúcej 2 miliardy EUR. Okrem toho existujú dôležité programy pomoci na vnútroštátnej úrovni, ktoré sa týkajú bezpečnosti/boja proti terorizmu/radikalizácie, a iné činnosti, ktoré vykonáva EÚ a jednotlivé členské štáty. EÚ sa v súlade s vlastnou

¹⁸ Plánuje sa v nej najmä zabezpečenie financovania pre AÚ prostredníctvom dane z dovozu do afrických krajín vo výške 0,2 %. Toto opatrenie by malo členským štátom AÚ umožniť v plnej miere financovať fungovanie Komisie AÚ a pokryť 75 % nákladov na programy.

globálnou stratégiou snaží znovu potvrdiť svoje postavenie poskytovateľa bezpečnosti a kľúčového partnera Afriky, pokiaľ ide o zabezpečenie fungovania africkej mierovej a bezpečnostnej štruktúry a podporu regionálnych stratégií, a preto prispieva k prebiehajúcemu úsiliu Afriky pri hľadaní „*afrických riešení afrických problémov*“.

EÚ navrhuje vykonať ďalší krok na ceste partnerstva zvýšením úsilia s cieľom:

i) ďalej zintenzívniť koordináciu a dialóg pomocou:

- vytvorenia spoločnej platformy na spájanie európskych a afrických partnerov, ako aj OSN a medzinárodných aktérov, s cieľom budovať vyššiu odolnosť voči celému spektru hrozieb a vyvolávaniu kríz;

ii) zabrániť konfliktom pomocou:

- posilnenia podpory plného sfunkčnenia africkej mierovej a bezpečnostnej štruktúry a vybudovania afrických kapacít,
- zlepšenia iniciatív na budovanie kapacít v oblasti reformy bezpečnostného sektora, najmä pomocou misií spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky¹⁹ a dodatočnej podpory budovania kapacít s cieľom zlepšiť bezpečnosť a rozvoj,
- zlepšenia civilného právneho štátu a kapacít na presadzovanie práva, ako aj schopností afrických krajín pri účinnom boji proti terorizmu, pirátstvu, násilnej radikalizácii a organizovanému zločinu vrátane obchodovania s ľuďmi,
- zlepšenia účinného vykonávania príslušných rezolúcií Bezpečnostnej rady OSN, politik a dohovorov prostredníctvom zabezpečovania príslušných odborných znalostí,
- posilnenia dostupnosti odbornej spolupráce s jednotlivými africkými partnermi, a to aj prostredníctvom projektov zameraných na budovanie kapacít v záujme zlepšenia námornej a leteckej bezpečnosti, napr. prostredníctvom nástroja na podporu stability a mieru²⁰;

iii) riešiť krízy a zlepšiť riadenie konfliktov prostredníctvom:

- ďalšieho poskytovania pomoci Africkej únii, subregionálnym organizáciám a krajinám pri operáciách na podporu mieru prostredníctvom osobitných nástrojov EÚ, ako je mierový nástroj pre Afriku, a vo vhodných prípadoch a na žiadosť uvedených subjektov pomocou operácií spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky. Činnosti môžu zahŕňať aj počiatočné kroky úsilia o budovanie mieru po ukončení konfliktu, ako je odzbrojenie, demobilizácia a reintegrácia.

Hlavné iniciatívy

- **Vytvoriť platformu spolupráce, ktorá združuje partnerov z OSN, európskych, afrických a iných medzinárodných partnerov s cieľom zintenzívniť politický dialóg, strategické diskusie a spoločné opatrenia v oblasti predchádzania konfliktom, budovania mieru a rozvoja.**

¹⁹ Spoločná bezpečnostná a obranná politika.

²⁰ Nariadenie (EÚ) č. 230/2014, Ú. v. EÚ L 77, 15.3.2014.

- **Poskytnúť počiatočný príspevok do mierového fondu AÚ**, ak bude mať zavedenú štruktúru správy, a naďalej spolupracovať s AÚ a OSN pri vykonávaní plánu AÚ/Kaberuka o možnostiach finančnej udržateľnosti.
- **Podporovať africké iniciatívy v oblasti námornej bezpečnosti**²¹ zlepšovaním stratégií, nástrojov a informačných sietí, ktoré sa týkajú informovanosti o situácii na mori, ako aj politických a súdnych systémov.

B. Posilnenie systémov správy

Správa vecí verejných, rozvoj a bezpečnosť sú úzko prepojené. Odolné spoločnosti so zodpovednými, demokratickými, účinnými a transparentnými inštitúciami na všetkých úrovniach, ktoré fungujú v stabilnom a predvídateľnom makroekonomickom rámci, kde sa dodržiavajú ľudské práva, sú základom udržateľného rozvoja a stability. Takéto spoločnosti sú takisto najlepšie pripravené prispôbiť sa zmenám vonkajšieho hospodárskeho prostredia a vnútorným zmenám, reagovať na ne a primerane ich riadiť a to aj prostredníctvom účinného poskytovania služieb rastúcej populácii.

Pokrok v oblasti správy vecí verejných je nerovnomerný. Demokracia sa presadzuje, ale je potrebné ju rozvíjať, keďže sa často spochybňuje integrita volebného procesu a dochádza k ústavným zmenám alebo pokusom o takéto zmeny s cieľom umožniť úradujúcim funkcionárom zostať pri moci. Pokrok v súvislosti s presadzovaním a ochranou ľudských práv je stále nerovnomerný a premenlivý v dôsledku nedostatočnej správy vecí verejných, nestability a konfliktov.

Inkluzívna účasť občanov vo verejnom rozhodovaní a najmä účasť mladých ľudí a žien vo formálnych politických procesoch zvýši dôveru v štátne inštitúcie. Týmto inštitúciám takisto často chýba kapacita na účinné fungovanie, napríklad v oblastiach ako riadenie verejných financií vrátane transparentnosti verejného obstarávania a výdavkov a boja proti korupcii a podvodom. Najmä mobilizácia domácich príjmov ako predpoklad na fungovanie štátu často nedosahuje potrebné úrovne a ohrozujú ju nezákonné finančné toky²². Kontinent v dôsledku nezákonného odlevu finančných prostriedkov každoročne prichádza najmenej o 50 miliárd USD²³, čo vo veľkej miere prekračuje celkovú výšku ročnej oficiálnej rozvojovej pomoci.

Vo všetkých oblastiach správy vecí verejných, od účasti a posilnenia postavenia až po transparentnosť, zodpovednosť a kvalitu poskytovania verejných služieb, môžu zohrávať – a už zohrávajú – významnú sprostredkujúcu úlohu digitálne služby²⁴ a technológie. EÚ aj Afrika môžu navzájom ťažiť zo svojich skúseností a učiť sa z nich.

²¹ Kódex správania z Yaoundé, Kódex správania z Džibuti, Charta z Lomé.

²² Neevidované kapitálové toky získané korupčnou alebo trestnou činnosťou, daňovými únikmi a prepieraním peňazí z nelegálnych obchodných transakcií.

²³ [Správa skupiny na vysokej úrovni pre nezákonné finančné toky z Afriky](#), 2014.

²⁴ Pracovný dokument útvarov Komisie „Digital for Development“ (Digitálne odvetvie pre rozvoj), SWD(2017).

Africká vízia

V programe *Agenda 2063* Afrika chce „*byť kontinentom, na ktorom sú zakorenené demokratické hodnoty, kultúra, postupy, všeobecne platné zásady ľudských práv, rodová rovnosť, spravodlivosť a právny štát*“ a „*mať na všetkých úrovniach schopné inštitúcie a transformatívne vedenie*“. Predpokladá sa v ňom rozvoj zameraný na ľudí, v rámci ktorého sa občania aktívne zapájajú do sociálneho, hospodárskeho a politického rozvoja a inštitúcie sú zodpovedné a poskytujú účinné a efektívne služby zabezpečované kompetentnými odborníkmi. S africkou štruktúrou správy vecí verejných sa na kontinente vytvoril dôležitý rámec pre koordináciu a budovanie demokracie. Kľúčovým pilierom tejto štruktúry je africký mechanizmus partnerského preskúmania, jedinečný africký nástroj.

Opatrenia EÚ

EÚ je hlavným partnerom Afriky v oblasti správy vecí verejných, demokracie, právneho štátu a ľudských práv, so silným a dlhotrvajúcim zapojením na vnútroštátnej, regionálnej a kontinentálnej úrovni, ktoré tvorí základný prvok týchto vzťahov²⁵. Štrukturálne politické dialógy sa vedú s väčšinou afrických krajín v súlade s článkami o politickom dialógu podľa príslušnej dohody o pridružení, napr. článku 8 Dohody z Cotonou pre africké krajiny AKT. EÚ okrem toho poskytuje značnú podporu pri vykonávaní afrických záväzkov v oblasti správy vecí verejných prostredníctvom programov realizovaných s vnútroštátnymi, regionálnymi a kontinentálnymi inštitúciami, ktoré sa dopĺňajú opatreniami zameranými na podporu miestnych orgánov a účasti občianskej spoločnosti v politickom dialógu. EÚ takisto podporuje úsilie, ktoré africké krajiny vynakladajú na mobilizáciu väčšieho počtu domácich zdrojov, zlepšenie riadenia verejných financií a zabezpečenie udržateľnosti dlhovej služby, najmä uplatňovaním prístupu „*Vybrať viac, míňať lepšie*“²⁶ na základe akčného programu z Addis Abeby.

EÚ navrhuje na základe svojich skúseností posunúť partnerstvo o krok vpred zvýšením úsilia s cieľom:

i) podporiť demokraciu, ľudské práva a právny štát prostredníctvom:

- posilnenia a rozšírenia politických dialógov s partnerskými krajinami pri plnom využití ustanovení existujúcich rámcov a dohôd,
- podpory ratifikácie a vykonávania medzinárodných nástrojov v oblasti ľudských práv, ako aj nástrojov AÚ na vnútroštátnej úrovni,
- ďalšieho posilnenia dôvery v demokratické procesy prostredníctvom lepšej spolupráce pri volebných pozorovateľských misiách, najmä s AÚ, vrátane následných opatrení na základe odporúčaní volebnej pozorovateľskej misie,
- posilnenia dialógu a výmeny informácií, získavania ponaučení a najlepších postupov z volebných pozorovateľských misií, ktoré spolupracovali na danom území v minulosti, programov demokratickej spolupráce a podpory štruktúre africkej správy vecí verejných rozvojom kontaktov a spoločných podujatí so všetkými

²⁵ Na obdobie 2014 – 2020 EÚ predpokladá viac ako 3,3 miliardy EUR.

²⁶ Pracovný dokument útvarov Komisie, „[Vybrať viac, míňať lepšie](#)“, SWD(2015) 198.

zainteresovanými stranami vrátane vlády, politických strán, parlamentných zhromaždení a občianskej spoločnosti, s cieľom vymieňať si skúsenosti a odborné poznatky a určiť spôsoby posilnenia demokracie na obidvoch kontinentoch;

ii) podporiť zodpovednú, transparentnú a pružnú správu vecí verejných prostredníctvom:

- podporovania schopnosti inštitúcií poskytovať príležitosti čoraz vyššiemu počtu mladých ľudí, pokiaľ ide o účasť na všetkých úrovniach spoločnosti,
- zvýšenia účasti občanov v rozhodovacích procesoch, zlepšenia transparentnosti a zodpovednosti verejnej správy, ako aj efektívnosti a kvality pri poskytovaní verejných služieb, najmä prostredníctvom poskytovania služieb elektronickej správy vecí verejných, pri súčasnom zabezpečení rešpektovania súkromia a vysokej úrovne ochrany osobných údajov,
- posilnenia spoločného úsilia s cieľom uľahčiť, zachovať a rozšíriť priestor na zapojenie občianskej spoločnosti do presadzovania a vytvárania politiky,
- podpory silnejšej úlohy a väčšej kapacity pre miestne orgány, predovšetkým v záujme riešenia problémov súvisiacich s rýchlou urbanizáciou, a to najmä podporu vykonávania Africkej charty o miestnej správe a AHCLA²⁷ a uľahčením dvojstranných partnerstiev,
- posilnenia postavenia žien, mládeže a zraniteľných ľudí prostredníctvom cielených programov na podporu ich účasti v rozhodovacích procesoch a zabezpečenia rovnakého prístupu pre všetkých ku kvalitnému vzdelávaniu a odbornej príprave, primeranej a udržateľnej sociálnej ochrane, ako aj všeobecnej zdravotnej starostlivosti vrátane očkovania, starostlivosti o reprodukčné zdravie a prevencie prenosných chorôb,
- podpory spolupráce v oblasti riadenia verejných financií, a to aj so zameraním na aktívne politiky/nástroje na boj proti korupcii a podvodom, a zabezpečenia efektívnych systémov kontroly verejných financií prostredníctvom podpory rozvíjania kapacít v oblastiach ako reformy daňovej politiky, daňová správa a riadenie príjmov z prírodných zdrojov, ako aj boja proti nezákonným finančným tokom, v nadväznosti na akčný plán z Addis Abeby;

iii) budovať odolnosť voči znehodnocovaniu životného prostredia a humanitárnym krízam prostredníctvom:

- zvýšenia úsilia na podporu investícií vlády do zníženia rizika katastrof, budovania kapacít včasnej reakcie, zníženia kríz dlhotrvajúceho vysídlenia a zabezpečenia základných potrieb s cieľom lepšie odolať stresu, šokom a traumám, prispôbiť sa im a zotaviť sa z nich, a to aj v mestskom prostredí,
- pomoci africkým partnerom pri riešení zraniteľnosti voči ohniskám chorôb a iným zdravotným hrozbám, ako je antimikrobiálna rezistencia – najmä posilnením

---

²⁷ Najvyššia rada miestnych orgánov Africkej únie.

zdravotníckych systémov, budovaním kapacít pre pripravenosť na núdzové situácie a reakciu na ne²⁸ a podporovaním sanitácie a dodávok čistej vody,

- posilnenia kapacity Afriky riešiť environmentálne a spoločenské problémy využívaním vesmírnych technológií a informácií vrátane údajov a služieb, ktoré zabezpečuje európsky program pozorovania Zeme Copernicus,
- uľahčovania lepších sociálnych a environmentálnych podmienok v súvislosti s využívaním prírodných zdrojov vrátane procesu ťažby, spracovania a recyklácie nerastov.

Hlavné iniciatívy

- Posilniť dialóg a výmenu informácií o podpore demokracie najmä na základe **spoločnej konferencie AÚ a EÚ na vysokej úrovni o volebných postupoch, demokracii a správe vecí verejných v Afrike a Európe**; v súlade s africkými a európskymi politikami, so zapojením príslušných inštitúcií vrátane Panafrického parlamentu a Európskeho parlamentu, ako aj občianskej spoločnosti a akademickej obce.
- **Do roku 2020 zdvojnásobiť podporu mobilizácie domácich zdrojov** v súlade s daňovou iniciatívou Addis.
- **Spoločným opatrením posilniť udržateľné riadenie prírodných zdrojov**, a to najmä vypracovaním spoločnej charty EÚ – Afrika.

C. Riadenie migrácie a mobility

Mobilita a migrácia predstavujú v Afrike a v Európe dôležité hospodárske, bezpečnostné a sociálne otázky. Spoločnosť môžu obohatiť a posilniť, ale v prípade nesprávneho riadenia ju môžu aj destabilizovať. Vzhľadom na rekordne vysokú úroveň migračných tokov a tokov mobility v Afrike – vrátane núteného vysídľovania, ako aj na čoraz vyšší počet migrantov a žiadateľov o azyl, ktorí prichádzajú z Afriky do Európy, obidva kontinenty uznali, že je potrebné vykonať viac najmä s cieľom predchádzať nebezpečným cestám, znížiť úmrtia na cestách a prehĺbiť praktickú spoluprácu. Afrika a Európa majú spoločný záujem a spoločnú zodpovednosť, ktoré si vyžadujú globálne riešenia na základe zásad solidarity a zdieľania zodpovednosti. V newyorskom vyhlásení²⁹ sa stanovuje veľmi dobrý politický rámec na riešenie veľkých presunov utečencov a migrantov.

Africká vízia

V programe *Agenda 2063* sa predpokladá, že Afrika vytvorí dynamické a vzájomne výhodné kontakty s vlastnou diasporou a stať sa kontinentom bezproblémových hraníc, ukončiť únik mozgov a rovnako aj všetky podoby „neregulárnej migrácie

²⁸ Zahŕňa to prácu v rámci Programu partnerstva európskych a rozvojových krajín v oblasti klinického skúšania, ktorá je zameraná na infekčné choroby súvisiace s chudobou.

²⁹ Newyorské vyhlásenie pre utečencov a migrantov, ktoré 19. septembra 2016 prijalo Valné zhromaždenie Organizácie Spojených národov.

a obchodovania s mladými ľuďmi“ pri súčasnej snahe o dosiahnutie väčšej mobility, napríklad v rámci akademickej obce, medzi výskumníkmi a študentmi – napríklad zdôraznením významu mobility mladých ľudí v rámci Afriky. Medzi ďalšie priority patria zlepšenia mechanizmov remitencií a zodpovedných politík migrácie pracovnej sily. Okrem toho sa Afrika chce stať kontinentom bez obchodovania s ľuďmi, na ktorom sa skončuje s organizovanou trestnou činnosťou a inými formami zločineckých sietí.

Opatrenia EÚ

EÚ sa migráciou zaoberá v duchu partnerstva a vzájomnej dôvery prostredníctvom nepretržitého dialógu a spolupráce so svojimi africkými partnermi. Zaviedli sa dôležité rámce pre dialóg, ako napríklad dialóg EÚ a Afriky o migrácii a mobilite (MMD). Cieľom ďalších iniciatív je spájať európske vlády a inštitúcie s ich partnermi zo strednej, západnej a severnej Afriky („rabatský proces“) a zo severnej a východnej Afriky („chartúmsky proces“). Vedúci predstavitelia z 31 európskych a 35 afrických krajín sa ako členovia týchto dvoch komunikačných procesov v novembri 2015 vo Vallette zaviazali k ambicióznemu akčnému plánu.

Najambicióznejším a najinovatívnejším prístupom EÚ k účinnému riadeniu migrácie je *rámec partnerstva*³⁰, v ktorom sa stanovuje zastrešenie praktickej spolupráce medzi EÚ a tretími krajinami pôvodu a tranzitu zameranej na riešenie hlavných príčin migrácie a riadenie migrácie, a to pri plnom rešpektovaní humanitárnych záväzkov a záväzkov v oblasti ľudských práv. EÚ a jej členské štáty v duchu rámca partnerstva nedávno zvýšili úsilie voči svojim partnerom v severnej Afrike s cieľom zachrániť viac životov v Stredozemí a účinnejšie riadiť migračné toky. Výsledkom tohto úsilia bolo spoločné oznámenie: *Migrácia na trase cez centrálnu Stredozemie. Riadenie tokov, záchrana životov*³¹, ktoré Európska rada opäť potvrdila v Maltskom vyhlásení³² o riešení problému trasy cez centrálnu Stredozemie.

Núdzový trustový fond pre Afriku³³ je kľúčovým nástrojom na plnenie záväzkov z Vallety a naďalej je mimoriadne významný pre prístup rámca partnerstva. Prostredníctvom Núdzového trustového fondu pre Afriku, ktorý má hodnotu vyše 2,6 miliardy EUR³⁴ a pokrýva región Sahel a jazero Čad, Africký roh a severnú Afriku, sa riešia hlavné príčiny destabilizácie, neregulárnej migrácie, núteného vysídľovania³⁵

---

³⁰ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Európskej rade, Rade a Európskej investičnej banke o vytvorení nového rámca partnerstva s tretími krajinami v rámci európskej migračnej agendy [COM\(2016\) 385 final](#).

³¹ Spoločné oznámenie Európskemu parlamentu, Európskej rade a Rade o migrácii na trase cez centrálnu Stredozemie. Riadenie tokov, záchrana životov. JOIN(2017) 4.

³² <http://www.consilium.europa.eu/sk/press/press-releases/2017/01/03-malta-declaration/>

³³ Rozhodnutie Komisie [C\(2015\)7293](#) final z 20. októbra 2015.

³⁴ S Európskym rozvojovým fondom ako hlavným zdrojom financovania a prisľúbenými príspevkami od členských štátov a iných darcov. Na rok 2017 bolo oznámených ďalších 200 miliónov EUR pre severnú Afriku v rámci trustového fondu EÚ pre Afriku s prioritným zameraním na projekty v oblasti migrácie týkajúce sa Líbye.

³⁵ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov, Dôstojný život: od závislosti od pomoci k sebestačnosti Nútené vysídľovanie a rozvoj [COM\(2016\) 234](#).

a obchodovania s ľuďmi prostredníctvom podpory vytvárania pracovných miest a hospodárskeho rozvoja, odolnosti, riadenia migrácie, ako aj stability a správy vecí verejných.

Okrem týchto procesov a iniciatív bude navrhovaný Európsky vonkajší investičný plán³⁶ (EIP) najvýkonnejším nástrojom EÚ na podporu investícií a vytváranie pracovných miest v Afrike – prispeje k trvalo udržateľnému rastu a je zameraný priamo na hlavné príčiny migrácie a núteného vysídľovania.

V súvislosti s týmito existujúcimi rámcami EÚ navrhuje posunúť partnerstvo o krok ďalej pokračovaním v úsilí podľa prístupu rámca partnerstva, ako aj:

i) riešiť regionálne migračné toky a súvisiace cezhraničné výzvy prostredníctvom:

- podpory prijímania a internalizácie regulačných rámcov, ktoré prispievajú k legálnej migrácii a mobilite v rámci Afriky,
- riešenia núteného vysídľovania a podpory medzinárodnej ochrany na základe zásady rozdelenia zodpovednosti, prostredníctvom pomoci pri zachovaní a rozvoji ľudského kapitálu v súvislosti s osobami, ktoré sú nútené opustiť svoje domovy, zabezpečovania ich ochrany a napokon zabezpečením rozvojových výhod pre vysídlené osoby a ich hostiteľov,
- posilnenia spolupráce v oblasti riadenia hraníc, a to aj prostredníctvom koncepcie integrovaného riadenia hraníc,
- spolupráce na dokončení globálnych paktov v roku 2018 a úzkej spolupráce s príslušnými medzinárodnými organizáciami;

ii) maximalizovať výhody legálnej migrácie a mobility a ich potenciálu ako faktora rozvoja prostredníctvom:

- ďalšej podpory práce Afrického inštitútu pre remitencie,
- zlepšenia znalostí, prevádzky a kapacity africkej diaspóry ako aktéra rozvoja,
- ďalšej podpory investovania do diaspóry a podnikania v krajinách pôvodu,
- ďalšieho zvýšenia mobility študentov a výskumníkov;

iii) posilniť spoluprácu v oblasti neregulárnej migrácie prostredníctvom

- podpory vykonávania komplexných legislatívnych rámcov zahŕňajúcich všetky aspekty obchodovania s ľuďmi a prevádzačstva v súlade s Dohovorom OSN proti nadnárodnému organizovanému zločinu a jeho doplňujúcimi protokolmi vrátane urýchlenia spolupráce v boji proti sieťam obchodovania s ľuďmi a prevádzačstva,
- zavedenia primeraných opatrení na riadenie migračných tokov do/z EÚ a tranzitných migračných tokov (a to aj podporovaním vytvorenia spoľahlivých systémov

---

³⁶ Návrh nariadenia o Európskom fonde pre trvalo udržateľný rozvoj (EFSD) a vytvorení záruky EFSD a záručného fondu EFSD, ktorý predložila Komisia [COM(2016) 586]; oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskej centrálnej banke, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru, Výboru regiónov a Európskej investičnej banke, „Posilnenie európskych investícií na podporu zamestnanosti a rastu: prechod na druhú fázu Európskeho fondu pre strategické investície a nový Európsky vonkajší investičný plán“. Brusel, 14. septembra 2016, [COM\(2016\) 581 final](#).

evidencie obyvateľov / registrácie identifikačných dokladov) a postupov na zabezpečenie dodržiavania práv migrantov a zásady zákazu vyhostenia alebo vrátenia,

- prevencie a odradzovania od využívania neregulárnych migračných kanálov a prostredníctvom posilnenia spolupráce na účely návratu a udržateľnej reintegrácie neregulárnych migrantov, a to pri súčasnom podporovaní legálnej migrácie a príležitostí v oblasti mobility.

Hlavné iniciatívy

- **Podporiť africké iniciatívy v oblasti legálnej migrácie a mobility v rámci Afriky** vrátane podpory pre vypracovanie protokolu o voľnom pohybe osôb v Afrike a protokolu o osobitnom práve na štátnu príslušnosť a odstránení fenoménu osôb bez štátnej príslušnosti v Afrike; podpora systémov sociálnej ochrany vrátane prenosnosti sociálnych práv; mechanizmy na prenosnosť a uznávanie zručností a kvalifikácií.
- **Zvýšiť spoluprácu EÚ a Afriky v boji proti sieťam prevádzach a obchodovania s ľuďmi** vrátane podpory prístúpenia afrických štátov k Dohovoru OSN proti nadnárodnému organizovanému zločinu a jeho doplňujúcim protokolom a ich vykonávania zo strany týchto štátov.

5.2. Väčší počet lepších pracovných miest, najmä pre mladých ľudí

Afrika v programe *Agenda 2063* predpokladá zmenu paradigmy, ktorá umožní vytvorenie „*prosperujúceho kontinentu pomocou prostriedkov a zdrojov, ktoré budú poháňať jeho vlastný rozvoj, a v krajinách, ktorých hospodárstva sa zmenili v dôsledku industrializácie, výrobného sektora a pridanej hodnoty, sa dosiahne spoločný rast vďaka rozvoju súkromného sektora, podnikania a dôstojných pracovných miest pre všetkých*“.

EÚ v záujme realizácie tejto zmeny paradigmy spája industrializáciu Afriky s konečným cieľom, ktorým je tvorba bohatstva prostredníctvom vytvárania väčšieho počtu a kvalitnejších pracovných miest so zameraním na zvýšenie produktivity práce a kvalitných investícií do sektorov s pridanou hodnotou a sektorov náročných na pracovnú silu, najmä do agropotravinárskeho sektora, pri dodržiavaní medzinárodne dohodnutých pracovných práv a dôstojných pracovných podmienok, ako aj na posilnenie postavenia žien. Zároveň je potrebné zabezpečiť, aby sa pri hospodárskej zmene zohľadnili výzvy a príležitosti týkajúce sa zmeny klímy a environmentálnej udržateľnosti.

A. Prilákanie zodpovedných a udržateľných investícií

Makroekonomická stabilita, vytváranie regionálnych trhov, primeraná investičná klíma a diverzifikované hospodárstvo s pridanou hodnotou sú nevyhnutné na hospodársky rozvoj a vytváranie dôstojných pracovných miest.

Súkromný sektor má najväčší potenciál na vytváranie pracovných miest, a preto je nevyhnutné pritiahnúť do Afriky zodpovedné súkromné investície – domáce aj zahraničné. Na to je potrebné vytvoriť stabilné a otvorené finančné systémy s cieľom

získať vyšší úver súkromného sektora a vytvoriť pozitívnu investičnú klímu pri súčasnej podpore zodpovedného správania investorov, ktorí budú rešpektovať sociálne a environmentálne normy a dobrú správu a riadenie spoločnosti.

Africká vízia

Afrika sa v programe *Agenda 2063* snaží stať „kontinentom, kde voľný pohyb osôb, kapitálu, tovarov a služieb povedie k značnému zvýšeniu obchodu a investícií“. Toto sa premieta do potreby podporovať „makroekonomické politiky, ktoré uľahčujú rast, tvorbu pracovných miest, investície a industrializáciu“ a potreby „rozvoja afrického súkromného sektora pomocou angažovanosti a priaznivej klímy, podpory celoafrických podnikov prostredníctvom rastu regionálnych výrobných stredísk a zvýšenia úrovne obchodu v rámci Afriky“.

Opatrenia EÚ

EÚ intenzívne spolupracuje s africkými partnermi s cieľom rozvíjať podnikateľské prostredie a investičnú klímu, dosiahnuť pokrok v procese hospodárskej integrácie Afriky na vnútroštátnej, regionálnej a kontinentálnej úrovni, ako aj pritiahnúť verejné a súkromné investície na celom kontinente. Posilnenie najmä súkromných investícií na doplnenie obmedzených verejných zdrojov je nevyhnutné a je prioritou európskeho partnerstva v oblasti inovácií.

EÚ navrhuje vykonať ďalší krok na ceste partnerstva s cieľom:

i) zvýšiť rozsiahle zodpovedné a udržateľné investície v Afrike, najmä v kontexte navrhovaného EIP prostredníctvom:

- podpory predvídateľnej a priaznivej investičnej klímy v Afrike pre zodpovedné a udržateľné investície prostredníctvom dialógu s africkými krajinami a súkromným sektorom,
- podpory hlavných podporných infraštruktúr, najmä v odvetviach zahŕňajúcich energiu z udržateľných zdrojov, vodné hospodárstvo, dopravu, informačné a komunikačné technológie, životné prostredie, udržateľné využívanie prírodných zdrojov a modrý rast, sociálnu infraštruktúru, ľudský kapitál; to bude zahŕňať ponuky partnerstva s odvetvím EÚ, najmä v oblastiach, kde je svetovým lídrom,
- podpory afrických podnikateľov, malých a stredných podnikov a začínajúcich podnikov prostredníctvom špecializovaných miestnych štruktúr a služieb na podporu podnikania,
- spolupráce s medzinárodnými finančnými inštitúciami a rozvojovými bankami pri využívaní zdrojov z kapitálových trhov, so zameraním na sektory s pridanou hodnotou, ktoré majú najvyšší potenciál pre udržateľné vytváranie pracovných miest a nízkouhlíkový rozvoj, a príležitostí, ktoré ponúka zelené, modré a obehové hospodárstvo,
- podpory sociálnej zodpovednosti podnikov, sociálneho podnikania a rámcov zodpovedného obchodného správania;

ii) podporiť obchodné vzťahy medzi Európou a Afrikou prostredníctvom:

- vytvorenia štruktúrovaného dialógu s európskym a africkým súkromným sektorom prostredníctvom platformy Udržateľné podnikanie pre Afriku (SB4A) v rámci vonkajšieho investičného plánu (EIP), obchodných fór a „hospodárskych diplomatických misií“ európskych investorov do Afriky,
- ďalšieho posilnenia obchodných vzťahov EÚ a Afriky, zabezpečením toho, aby mohli partneri využívať plné výhody stabilného a predvídateľného rámca, ktorý sa stanovuje v dohodách o hospodárskom partnerstve (EHP), dohodách o voľnom obchode a iných výhodných obchodných režimoch v kontexte posilneného multilaterálneho obchodného systému. Budú takisto využívať výhody revidovanej stratégie pomoci obchodu EÚ;

iii) podporiť úsilie Afriky vybudovať skutočný africký vnútorný trh prostredníctvom:

- uľahčenia obchodu pomocou reformy colníctva a podpory modernizácie,
- ďalšieho posilnenia „celoafrickej kvalitnej infraštruktúry (PAQI)³⁷ s osobitným dôrazom na zavedenie celoafrického normalizačného systému, ktorý je navrhnutý podľa najlepších postupov jednotného trhu EÚ,
- podpory príprav na Kontinentálnu zónu voľného obchodu (CFTA).

Hlavné iniciatívy

- **Vytvárať rozsiahle investície EÚ v Afrike prostredníctvom navrhovaného vonkajšieho investičného plánu (EIP),** ktorý má podľa očakávania do roku 2020 vytvoriť pákový efekt investícií v hodnote 44 miliárd EUR a ktorý podporuje štruktúrovaný dialóg s európskym a africkým súkromným sektorom v rámci platformy Udržateľné podnikanie pre Afriku (Sustainable Business for Africa – SB4A). Vyvinie sa úsilie o súčinnosť s podobnými národnými iniciatívami zo strany členských štátov EÚ a na multilaterálnej úrovni, predovšetkým s „Paktom skupiny G20 s Afrikou.“
- **Podporiť predvídateľnejšiu a priaznivejšiu investičnú klímu v Afrike,** najmä prostredníctvom podpory hlavných zásad EÚ a Afriky pre tvorbu politiky v oblasti investovania.
- **Podporiť digitálnu agendu Afriky** so zameraním na zavedenie služieb elektronickej správy vecí verejných, iniciatív a investícií na uľahčenie rozvoja poľnohospodárskych podnikov prostredníctvom prístupu k trhu a jeho využívania, údajov o klíme a životnom prostredí, ako aj o rozvoji otvoreného prostredia pre digitálny výskum s cieľom podporiť zručnosti a znalosti.

³⁷ Cieľom PAQI, ktorá bola oficiálne uvedená v roku 2013, je posilniť rozvoj a vykonávanie afrických politík v oblasti noriem, merania, posudzovania zhody a akreditácie.

B. Energia pre Afriku

Zabezpečenie univerzálneho prístupu k cenovo dostupnej, spoľahlivej, udržateľnej a modernej energii v Afrike, a to aj vo vidieckych oblastiach, je takisto príležitosťou pre obidva kontinenty na dosiahnutie inkluzívneho rozvoja a tvorby pracovných miest v súlade s klimatickými výzvami. Zlepšenie spolupráce na základe spoločných hodnôt v otázke prechodu na čistú energiu, ktorú EÚ presadzuje a je v tejto oblasti celosvetovým lídrom, je v spoločnom záujme obidvoch kontinentov.

Očakáva sa, že dopyt po dodávkach elektrickej energie sa v Afrike do roku 2030 strojnásobi³⁸ v dôsledku rastu hospodárstiev, rozrastania populácie a urbanizácie. Približne 700 miliónov ľudí, prevažne v subsaharskej Afrike, nemá v súčasnosti prístup k moderným formám energie a súčasná miera elektrifikácie ani ročný rast HDP sa nepovažujú za dostatočne vysoké na zabezpečenie univerzálneho prístupu k energiám. Udržateľné domáce zdroje energie z udržateľných zdrojov v Afrike však výrazne prekračujú súčasné aj budúce potreby. Realizácia potenciálu Afriky závisí od zvýšenej výroby energie a jej efektívneho využívania, lepších cezhraničných spojovacích vedení, a to aj s Európou, a správneho politického rámca na riadenie energetického sektora. Iba verejné financovanie nestačí na zabezpečenie investícií potrebných na pokrytie tohto dopytu.

Africká vízia

Afrika je odhodlaná zapojiť sa do globálneho úsilia o zmiernenie zmeny klímy, ktoré podporuje a rozširuje politický priestor pre udržateľný rozvoj na kontinente. Takéto úsilie zahŕňa opatrenia, ktoré sa zaviedli prostredníctvom afrických príspevkov v oblasti zmeny klímy na vnútroštátnej úrovni. V programe *Agenda 2063* sa predpokladá, že Afrika „využije všetky africké zdroje energie s cieľom zabezpečiť modernú, efektívnu, spoľahlivú, nákladovo efektívnu a obnoviteľnú energiu šetrnú k životnému prostrediu pre všetky africké domácnosti, odvetvia a inštitúcie“.

Opatrenia EÚ

EÚ je už mnoho rokov partnerom Afriky v oblasti energetiky a zohráva vedúcu úlohu pri úsilí v rámci desaťročia OSN pre energiu z udržateľných zdrojov pre všetkých³⁹ s cieľom zvýšiť výrobu elektrickej energie a rozšíriť jej rozvodnú sieť prostredníctvom zvýšenia podielu obnoviteľnej energie a zníženia podielu fosílnych palív na celkovej výrobe energie.

EÚ stanovila ambiciózne ciele v rámci svojej spolupráce so subsaharskou Afrikou v oblasti energie z udržateľných zdrojov⁴⁰, čím prispela aj k cieľom konferencie COP 21: EÚ do roku 2020 podporí sprístupnenie energie z udržateľných zdrojov pre 30 miliónov ľudí, pričom vytvorí kapacitu na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov vo výške 5 GW a ušetrí ročne 11 miliónov ton CO₂ na podporu Africkej iniciatívy pre energiu z obnoviteľných zdrojov (AREI).

---

³⁸ IRENA, 2015.

³⁹ Valné zhromaždenie Organizácie Spojených národov v roku 2012 vyhlásilo obdobie rokov 2014 – 2024 za desaťročie energie z udržateľných zdrojov pre všetkých.

⁴⁰ EÚ predpokladá v období 2014 – 2020 pomoc vo výške viac ako 2,7 miliardy EUR.

Partnerstvo so severnou Afrikou v oblasti energetiky sa naďalej rozvíja na regionálnej úrovni v rámci iniciatívy Únie pre Stredozemie. EÚ na bilaterálnej úrovni spolupracuje s krajinami severnej Afriky prostredníctvom širokého portfólia finančných programov a programov technickej pomoci a v osobitnom prípade kľúčového dodávateľa energie, akým je Alžírsko, prostredníctvom strategického partnerstva v oblasti energetiky.

EÚ navrhuje posunúť partnerstvo o krok ďalej zvýšením svojho úsilia s cieľom:

i) stimulovať verejné a súkromné investície do energie z obnoviteľných zdrojov v Afrike, najmä v kontexte navrhovaného vonkajšieho investičného plánu (EIP), prostredníctvom:

- uľahčenia verejno-súkromnej spolupráce pomocou platformy na vysokej úrovni na budovanie silných hospodárskych argumentov s cieľom urýchliť investície súkromného sektora v Afrike,
- zohrávania úlohy katalyzátora a pomoci africkým vládam s cieľom zlepšiť a upraviť prostredie pre sektor energetiky. Vzhľadom na svoje komplexné politické rámce v oblasti energetiky a klímy vrátane najnovšieho balíka Čistá energia pre všetkých Európanov⁴¹ si EÚ môže s africkými partnermi vymieňať mnoho relevantných a jedinečných skúseností, znalostí a najlepších postupov v oblasti analýzy politiky a regulácie s cieľom spustiť výrobu energie z udržateľných zdrojov a modernizáciu energetického systému, a ak to je vhodné, integráciu regionálnych trhov,
- pomoci pri dosahovaní regionálnej integrácie trhov s energiou v Afrike prostredníctvom harmonizácie právnych predpisov týkajúcich sa elektrickej energie,
- podpory cezhraničných spojovacích vedení, a to aj s Európou, s cieľom zabezpečiť spoľahlivé a cenovo dostupné dodávky energie;

ii) prehĺbiť strategické spojenectvá a spoluprácu prostredníctvom:

- intenzívnejšieho dialógu a koordinácie v rámci energetického partnerstva EÚ a Afriky, s členskými štátmi EÚ prostredníctvom Energetickej iniciatívy EÚ (EUEI) a s kľúčovými partnermi a iniciatívami, ako sú G20, G7, SE4All a USAID Power Africa s cieľom podporiť spoluprácu,
- partnerstiev s miestnymi orgánmi pri vzostupnom prechode na globálne nízkouhlíkové hospodárstvo a spoločnosť odolné voči zmene klímy, a to aj prostredníctvom iniciatív, ako je Globálny dohovor primátorov a starostov (ktorý nadväzuje na úspešný EÚ Dohovor primátorov a starostov) a ďalšieho rozšírenia svojich komponentov regionálnej Afriky,
- posilnením spolupráce medzi výskumníkmi a inovátormi v rámci Politického dialógu EÚ a Afriky na vysokej úrovni o vede, technológiách a inovácii.

Hlavné iniciatívy

- **Realizovať príspevok EÚ pre iniciatívu AREI a dosiahnuť kapacitu na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov vo výške 5 GW do roku 2020 a zároveň**

⁴¹ [COM\(2016\) 860 final](#).

sprístupniť energiu z udržateľných zdrojov pre 30 miliónov ľudí v Afrike a ušetriť 11 miliónov ton CO₂ ročne.

- Spustiť novú iniciatívu na uľahčenie súkromno-verejnej spolupráce EÚ a Afriky v oblasti zvýšenia investícií do afrického sektora energie z udržateľných zdrojov prostredníctvom platformy na vysokej úrovni s cieľom zlepšiť investičnú klímu a odstrániť riziko pri súkromných investíciách, uľahčiť výmenu vedomostí o inovačnom podnikaní a finančných modeloch a najlepších postupov v oblasti využívania verejného financovania.
- Zaviest' nové partnerstvo EÚ a Afriky v oblasti výskumu a inovácií pre zmenu klímy a energiu z udržateľných zdrojov so zameraním na poskytovanie⁴² a budovanie kapacít na energetickú účinnosť a obnoviteľné zdroje, ako aj na klimatické služby.

C. Transformácia afrického poľnohospodárstva a poľnohospodárskych podnikov a afrického modrého hospodárstva vrátane rybárstva

Poľnohospodárstvo vrátane chovu hospodárskych zvierat, rybárstva a akvakultúry je pre Afriku nevyhnutnosťou. Predstavuje hlavný zdroj príjmu pre približne 90 % vidieckeho obyvateľstva na kontinente a prostriedok na živobytie pre približne 75 % pracovnej sily, z čoho polovicu tvoria ženy. Produktivita je stále nízka a je založená na samozásobiteľskom poľnohospodárstve v malom rozsahu a drobnom rybolove. Nedostatok kapitálu, neudržateľné riadenie zdrojov, problémy s vlastníctvom pozemkov a neistota v námornej doprave sú kľúčovými prekážkami, ktoré bránia potrebnému rastu. Afrika prichádza v dôsledku nadmerného rybolovu a neoptimálneho riadenia rybárstva o niekoľko miliárd EUR. Vplyvy zmeny klímy – súčasné a očakávané – navyše vyvíjajú dodatočný tlak na sektory.

Zdá sa, že rozvíjanie potenciálu potravinárskeho sektora je jedným z najúčinnějších spôsobov, ako riešiť potravinovú bezpečnosť, vytvoriť pracovné miesta a zárobkové príležitosti, ako aj posilniť postavenie miliónov Afričanov, predovšetkým mladých ľudí.

Africká vízia

V programe *Agenda 2063* sa v Afrike predpokladá „transformácia, rast a industrializácia svojich hospodárstiev, a to aj prostredníctvom pridanej hodnoty prírodných zdrojov, plánov produktivity a regionálnych hodnotových reťazcov“ pri súčasnom podporovaní „vykonávania priemyselných politík na všetkých úrovniach so zameraním na MMSP⁴³ a poľnohospodárske podniky“ a „stratégie pre rast afrických modrých/oceánskych a zelených hospodárstiev“⁴⁴.

⁴² V súlade s COM(2016) 763.

⁴³ Mikro, malé a stredné podniky.

⁴⁴ Transformácia afrického poľnohospodárstva je zakotvená v Komplexnom programe rozvoja afrického poľnohospodárstva (CAADP). Ďalším impulzom k uskutočňovaniu programu CAADP je vyhlásenie Africkej únie z Malaba z roku 2014 o urýchlennom raste poľnohospodárstva a transformácii v prospech spoločnej prosperity a lepších životných podmienok, ktoré navrhuje smerovanie afrického poľnohospodárstva pre nasledujúce desaťročie.

Opatrenia EÚ

EÚ je jedným z hlavných partnerov Afriky, pokiaľ ide o rozvoj poľnohospodárstva a modrého hospodárstva⁴⁵. Cieľom jej opatrení je posilniť úlohu zodpovedných hodnotových reťazcov a programov námorného rozvoja, ako aj posilniť príslušný regulačný a politický rámec pri súbežnom udržateľnom riadení vzácnych zdrojov, akými sú vodné a pôdne zdroje.

Zámerom EÚ je posunúť partnerstvo o krok ďalej zvýšením svojho úsilia s cieľom:

i) stimulovať rozvoj zodpovedného a udržateľného hodnotového reťazca prostredníctvom:

- uľahčenia investícií súkromného sektora v súlade s hodnotovým reťazcom potravinárskeho priemyslu na základe iniciatív, akými sú napríklad nástroj na financovanie poľnohospodárstva (AgriFI), navrhovaný plán EIP a usmernenia FAO – OECD pre zodpovedné poľnohospodárske dodávateľské reťazce,
- pomoci Afrike pri využívaní trhových príležitostí na africkú potravinársku výrobu. Dohody o hospodárskom partnerstve (DHP) ponúkajú významné príležitosti vrátane voľného prístupu k EÚ, flexibilných pravidiel pre vstupné zdroje, dialógu a spolupráce v oblasti poľnohospodárstva a plánov vykonávania DHP. Najmenej rozvinutým krajinám bez DHP sa zabezpečuje voľný prístup na trh prostredníctvom iniciatívy „Všetko okrem zbraní“. EÚ bude takisto naďalej podporovať rozvoj africkej schopnosti dodržiavať bezpečnostné normy a normy kvality vrátane sanitárnych a fytosanitárnych otázok,
- zvýšenia udržateľnej produktivity v africkom sektore rybníctva primeraným rozšírením siete dohôd o partnerstve v odvetví udržateľného rybníctva medzi EÚ a africkými krajinami a zlepšením kapacity afrických partnerov pri riadení udržateľného rybníctva a v boji proti nezákonnému, nenahlásenému a neregulovanému rybolovu (NNN) prostredníctvom spolupráce a dialógu podľa nariadenia EÚ o NNN rybolove⁴⁶,
- podpory vykonávania opatrení v oblasti klímy v africkom poľnohospodárstve, ako sa stanovuje vo vnútroštátne stanovených príspevkoch afrických krajín,
- podpory účinného začlenenia otázok adaptácie na zmenu klímy, ochranu a obnovu biodiverzity a znižovanie rizika katastrof do afrických poľnohospodárskych politík, a to aj prostredníctvom obnovy ekosystémov a riešení založených na prírodných procesoch;

ii) rozvíjať zručnosti, podporiť inovácie a spoločný výskum prostredníctvom:

- posilnenia mobilizácie európskych a afrických odborných znalostí v oblasti výskumu a inovácie, najmä posilňovaním vykonávania plánu EÚ a Afriky o potravinovej

⁴⁵ EÚ predpokladá, že v období 2014 – 2020 sa vynaloží viac ako 4,2 miliardy EUR na podporu opatrení, ktoré súvisia s potravinovou a výživovou bezpečnosťou, ako aj rybníctvom v Afrike.

⁴⁶ [Nariadenie \(ES\) č. 1005/2008 – systém EÚ na zabráňovanie nezákonnému, nenahlásenému a neregulovanému rybolovu, na odrádzanie od neho a jeho odstránenie.](#)

a výživovej bezpečnosti a udržateľnom poľnohospodárstve⁴⁷ (FNSSA), ďalej uskutočňovaním budúceho Partnerstva pre výskum a inováciu v oblasti Stredozemia (PRIMA) a Aliancie pre výskum a inováciu v oblasti celého Atlantického oceánu,

- zlepšenia odbornej prípravy a vzdelávania v oblasti poľnohospodárstva a podnikateľských činností v poľnohospodárstve na základe predchádzajúcej a súčasnej podpory pre organizácie poľnohospodárov,
- zvýšenia podpory prístupu k financiám, prístupu k pripojeniu pre malých poľnohospodárov a využívania digitálnych služieb elektronického poľnohospodárstva s cieľom zvýšiť produktivitu a príjmy.

Hlavné iniciatívy

- **Stimulovať rozvoj hodnotového reťazca uľahčením zodpovedných investícií do udržateľných poľnohospodárskych podnikov a udržateľného modrého hospodárstva** prostredníctvom škály nástrojov vrátane AgriFI a navrhovaného európskeho vonkajšieho investičného plánu.
- **Vytvárať európske a africké investície na podporu výskumu a inovácií** v poľnohospodárstve prostredníctvom partnerstva EÚ a Afriky v oblasti výskumu a inovácií o FNSSA a zvýšeného zavádzania nových technológií zo strany miestnych komún v záujme zvýšenia príjmov a výživy z poľnohospodárstva.
- **Primerané rozširovanie siete dohôd o partnerstve v odvetví udržateľného rybárstva medzi EÚ a africkými krajinami.**

D. Podpora vedomostí a zručností

Hoci sa vo väčšine afrických krajín za posledné desaťročia výrazne zvýšila školská dochádzka, viac ako 20 % afrických detí, a to najmä dievčat, stále nedokončí primárne vzdelanie. Približne 50 % detí nemá prístup k sekundárnemu vzdelávaniu a iba 7 % má prístup k terciárnemu vzdelávaniu. Súčasná úroveň základného vzdelávania, ktoré mladí ľudia potrebujú na to, aby mohli pokračovať prostredníctvom odborného vzdelávania a prípravy a vysokoškolského vzdelávania, sú stále veľmi nízke. Mnoho mladých ľudí, ktorí absolvujú primárne a sekundárne vzdelávanie, odíde bez vedomostí a zručností, ktoré potrebujú na ďalšie vzdelávanie a na to, aby sa z nich stali aktívni, zodpovední a produktívni občania.

Existujú nezrovnalosti medzi zručnosťami, ktoré mladí ľudia získajú prostredníctvom odborného vzdelávania a prípravy a vysokoškolského vzdelávania, a zručnosťami potrebnými pre pracovný život. Systémy vzdelávania a odborného vzdelávania a prípravy musia zodpovedať potrebám trhu práce, musia byť užšie prepojené so spoločenským a priemyselným rozvojom, inovatívnejšie a kvalitnejšie. Keďže mnoho mladých ľudí pracuje v neformálnom sektore alebo si potrebuje zabezpečiť živobytie, je nevyhnutné,

⁴⁷ [Plán pre spoločne financované partnerstvo EÚ a Afriky v oblasti výskumu a inovácií o potravinovej a výživovej bezpečnosti a udržateľnom poľnohospodárstve](#). Addis Abeba, 4. – 5. apríl 2016.

aby mali prístup k podnikateľskému vzdelávaniu a odbornej príprave a aby bolo možné integrovať formálny sektor do služieb na podporu podnikania.

Lepším prepojením vzdelávania, inovácií a výskumu sa zlepši prínos vzdelávania pre tvorbu pracovných miest a udržateľný rozvoj, najmä v oblastiach diaľkového a otvoreného vzdelávania.

Africká vízia

Cieľom Afriky v programe *Agenda 2063* je „urýchliť revolúciu vzdelávania a nadobúdania zručností a aktívne podporovať vedu, technológie, výskum a inovácie v záujme prehĺbovania vedomostí, budovania ľudského kapitálu a získavania schopností a zručností potrebných na zavádzanie inovácií“.

Opatrenia EÚ

EÚ je dlhodobým partnerom Afriky v oblasti vzdelávania, od vzdelávania v ranom detstve cez primárne až po vysokoškolské vzdelávanie, vrátane odborného vzdelávania a prípravy a podnikateľského vzdelávania⁴⁸, ako aj v oblasti výskumu a inovácií.

EÚ podporuje rovnaké príležitosti, znižovanie nerovností a zvyšovanie zamestnateľnosti pomocou sociálnej súdržnosti, rovnosti, rozmanitosti, inkluzívnosti a odstránenia rodových rozdielov.

EÚ navrhuje posunúť partnerstvo o krok ďalej zvýšením svojho úsilia s cieľom:

i) podporiť kvalitné vzdelávanie na všetkých úrovniach prostredníctvom:

- zvýšenia spoločného úsilia s cieľom uľahčiť všetkým deťom, a najmä dievčatám, prístup k primárnemu a sekundárnemu vzdelávaniu a jeho dokončenie, prostredníctvom bilaterálnych programov a globálneho partnerstva pre vzdelávanie,
- riešenia otázok spojených s pohlavím a vzdelaním vrátane rodovo motivovaného násillia v rámci iniciatívy EÚ pre rodovú rovnosť,
- ďalšej podpory účasti afrických krajín v programe Erasmus+, zvyšovania mobility pracovníkov a študentov a akademickej spolupráce, čím sa zlepšia zručnosti študentov, ako aj kvalita a význam ich vzdelania,
- ďalšej podpory regionálnej mobility a zvýšenia podpory harmonizácie vysokoškolského vzdelávania prostredníctvom cezhraničných programov, uznávania kvalifikácií, zlepšenia zabezpečovania kvality, inovácie a „projektu harmonizácie“;

ii) rozšíriť podporu na odborné vzdelávanie, odbornú prípravu a podnikanie prostredníctvom:

- spustenia nástroja EÚ pre odborné vzdelávanie a prípravu, ktorým sa zabezpečí vysoká úroveň odborných znalostí pre vnútroštátne zainteresované strany s cieľom podporiť proces prechodu na systémy odborného vzdelávania a prípravy riadené dopytom, ktoré budú prispôsobené potrebám a príležitostiam trhu práce,

⁴⁸ EÚ v rámci súčasného programového obdobia (2014 – 2020) podporuje bilaterálne vzdelávanie a programy odborného vzdelávania a prípravy v Afrike sumou vo výške približne 1,34 miliardy EUR. EÚ v tomto období takisto podporuje vzdelávanie prostredníctvom globálnych iniciatív, akou je napríklad globálne partnerstvo pre vzdelávanie (GPE), sumou vo výške 375 miliónov EUR.

- podpory mobility a budovania kapacít v oblasti vysokoškolského vzdelávania pomocou programu Erasmus+ a prípravy pilotných projektov na rozšírenie programov mobility Erasmus+ pre odborné vzdelávanie a prípravu do Afriky,
- podpory projektov na budovanie kapacít, ktoré podnecujú aktívnu účasť žien a mladých ľudí v spoločnosti a hospodárstve, najmä prostredníctvom zlepšenia neformálneho vzdelávania a zlepšenia synergií medzi systémami vzdelávania a trhom práce,
- podpory rozvoja digitálnych zručností a digitálnej gramotnosti a využívania digitálnych technológií a služieb pri zabezpečovaní perspektívneho, inkluzívneho a vysokokvalitného vzdelávania. To zahŕňa aj podporu kapacít a zručností podnikateľov vrátane žien v záujme využívania digitálnych technológií na budovanie podnikov;

iii) zintenzívniť spoluprácu EÚ a Afriky v oblasti výskumu prostredníctvom:

- zlepšenia spolupráce medzi výskumníkmi a inovátormi z Afriky a Európy, a to aj prostredníctvom zvýšenia príležitostí pre výskumníkov na profesionálny rozvoj prostredníctvom akcií Marie Skłodowskej-Curie a iných typov projektov programu Horizont 2020,
- podpory budovania kapacít v Afrike v oblasti výskumu pomocou programov ako grantov Africkej únie na výskum,
- podpory otvoreného prostredia pre digitálny výskum na univerzitách a vo výskumných organizáciách v Afrike.

Hlavné iniciatívy

- **Spustiť nástroj africkej mládeže, rozšíriť rozsah pôsobnosti programu Erasmus+ prostredníctvom troch samostatných iniciatív:**
  - A. program „posilnenia postavenia mládeže“ s cieľom rozvíjať kapacity mládežníckych organizácií a podporovať mobilitu medzi mladými ľuďmi a mladými podnikateľmi v Afrike a Európe;
  - B. pilotný projekt mobility v oblasti odborného vzdelávania a prípravy;
  - C. posilnenie africkej pobočky združenia študentov a absolventov programu Erasmus+.
- **Zriadiť nástroj EÚ pre OVP** s cieľom posilniť význam OVP na trhu práce a podporiť začlenenie zraniteľných skupín.